

Referat
til
mødet i Børn- og Ungeudvalget
den 25. april 2017 kl. 17:00
i EKSTRAORDINÆRT MØDE - Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 1

Afbud fra udvalgsmedlem Alex Ahrendtsen.

Byrådsmedlemmerne Kristian Guldeldt, Ulla G. Chambless og Christel Gall deltog i mødet.

Mødet afsluttet kl. 17.45.

B. Sager til afgørelse i udvalget

- 1 [Forslag fra byrådsgruppe C vedrørende odenseanske folkeskolars deltagelse som forsøgsskoler](#)

B. Sager til afgørelse i udvalget

1. Forslag fra byrådsgruppe C vedrørende odenseanske folkeskolars deltagelse som forsøgsskoler

B. Sager til afgørelse i udvalget
Åbent - 00.00.00-A00-182-17

RESUMÉ

Byrådsgruppe C fremsatte på byrådsmødet den 19/4 2017 forslag om, at de odenseanske folkeskoler opfordres til at deltage i et forsøg fra Undervisningsministeriet, hvor 50 forsøgsskoler på landsplan kan ansøge om at afkorte skoledagen og erstatte dele af den understøttende undervisning med andre typer af faglige forløb (se bilag for hele byrådsgruppe C's forslag).

Byrådet besluttede følgende på byrådsmødet den 19/4 2017:

"Forslaget fra gruppe C behandles på et ekstraordinært møde i Børn- og Ungeudvalget med henblik på at Børn- og Ungeudvalget endegyldigt forholder sig til forslaget med respekt for debatten i salen."

Børn- og Ungeforvaltningen fremlægger hermed sagen til beslutning i Børn- og Ungeudvalget.

I forhold til ministeriets forsøg gøres overordnet opmærksom på følgende:

- Forsøgsgodkendelsen fra ministeriet gives med start fra skoleåret 2017/18. Forsøget løber frem til og med udløbet af skoleåret 2019/20. Forsøget bliver evalueret af Undervisningsministeriet, og det er en betingelse for deltagelse i forsøget, at skolerne forpligter sig til deltagelse i evalueringen. Det er kommunalbestyrelsen, der ansøger om deltagelse i forsøget med en eller flere af kommunens folkeskoler. Fristen for aflevering af en samlet ansøgning fra kommunen til Undervisningsministeriet er den 16/5 2017.
- Ved afkortning af skoledagen skal der for de yngste elever tilbydes eleverne plads i SFO. Det er en betingelse for ansøgningen, at kommunalbestyrelsen ikke må opkræve særskilt betaling fra forældrene for en eventuel udvidet SFO-tid.
- Som det fremgår af ministeriets ansøgningsmateriale, skal der fra skolen foreligge beskrivelser af pædagogiske formål, konkrete ændringer, angivelser af klassetrin/årgange, omfang af timer, som skoledagen ønskes afkortet, etc. Det er erfaringen, at den type af forsøg er ressourcekrævende rent administrativt, både i forhold til dokumentation, evaluering og efterfølgende opfølgning.
- Iflg. ministeriets udmelding er det "Kommunalbestyrelsen, der indgiver ansøgning om deltagelse i forsøget med en eller flere af kommunens skoler". Såfremt Børn- og Ungeudvalget giver opbakning til at opfordre folkeskolerne i Odense Kommune til deltagelse i rammeforsøget, skal der derfor forelægges en sag med de konkrete ansøgninger på mødet i Børn- og Ungeudvalget

den 16/5 2017, med henblik på, at udvalget godkender fremsendelse af ansøgninger til Undervisningsministeriet.

- Fristen for skolernes aflevering af ansøgninger til forvaltningen er på grund af ovenstående procedure den 9/5 2017, hvilket efterlader kort tid for skolerne til at udfærdige et kvalificeret og gennemarbejdet ansøgningsmateriale.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget på baggrund af byrådsgruppe C's forslag til byrådet den 19/4 2017 beslutter, om udvalget skal opfordre odenseanske folkeskoler til at søge om deltagelse som forsøgsskole.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget beslutter, at udvalget ikke skal opfordre odenseanske folkeskoler til at søge om deltagelse som forsøgsskole.

Udvalgsmedlem Alex Ahrendtsen deltog ikke i mødet.

SAGSFREMSTILLING

Rammeforsøget med mere fleksible muligheder for at tilrettelægge skoledagen ved fravigelse af folkeskolelovens § 14 b og § 16 a skal ifølge Undervisningsministeriet give de deltagende kommuner og skoler større frihed og fleksibilitet i forhold til at tilrettelægge skoledagen ud over de muligheder, der allerede eksisterer efter folkeskolelovens § 16 b (for nærmere beskrivelse af rammeforsøget se bilag til sagen).

De konkrete kvalitetsunderstøttende indsatser kan iflg. Undervisningsministeriet eksempelvis være:

- Særlige turboforløb i fagundervisningen for de fagligt svage elever.
- Særlige talentforløb i fagundervisningen for de fagligt dygtige elever.
- Oprettelse af særlig teknologi- (fx kodning) eller anden profil i udskolingen eller på andre klassetrin, der kan understøtte kvaliteten i undervisningen.
- Skolerne kan efter ansøgning, og hvis der foreligger en velbegrunder pædagogisk argumentation herfor, også vælge at konvertere tid til understøttende undervisning til andre kvalitetsunderstøttende indsatser rettet mod inddragelse af det lokale erhvervsliv, udvikling af elevernes erhvervs- og karriereforsståelse og elevers håndværksmæssige og innovative evner.

Undervisningsministeriet har beskrevet en række principper for rammeforsøget:

- Der vil efter ansøgning kunne gives tilladelse til, at en kommune for en konkret skole kan fravige folkeskolelovens § 14 b og § 16 a og derved afkorte skoledagen.
- Ansøgningen skal indeholde en pædagogisk faglig begrundelse for hver enkelt klasse ift., hvad der ønskes opnået med forsøget.
- Det vil være kommunalbestyrelsen, der indgiver ansøgningen om deltagelse i forsøget med en eller flere af kommunens skoler.
- Kommunerne skal i forsøgsansøgningen beskrive de pædagogiske formål med forsøget, herunder hvilke ændringer de vil foretage i undervisningen, og hvilken effekt de forventer, der kommer ud af forsøget.
- Frist for ansøgning er den 16/5 2017. Forsøgsgodkendelsen gives med start fra skoleåret 2017/18. Forsøget løber frem til og med udløbet af skoleåret 2019/20.
- Ressourcer, der evt. måtte spares som led i forsøget, skal blive på skolen og én til én bruges til aktiviteter, der bidrager til øget kvalitet og elevernes læring.
- Ved afkortningen af skoledagen skal kommunalbestyrelsen tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører. Det gælder kun elever, der i forvejen deltager i fritidstilbuddet.
- Kommunalbestyrelsen må ikke opkræve særskilt betaling fra forældrene for den udvidede SFO-tid.
- Der skal indhentes tilslutning til deltagelse i forsøget fra skolebestyrelserne på de berørte skoler.
- Det vil være en betingelse, at mindst to kommuner ansøger og opfylder betingelserne for at rammeforsøget gennemføres.
- Der gives med forsøget ikke tilladelse til at fravige de øvrige regler i folkeskolelovgivningen, ligesom der fortsat skal gives noget understøttende undervisning.

- De deltagende skoler skal modtage kommunal bevilling på samme måde, som kommunens øvrige skoler.
- Forsøget kan omfatte hele skoler, hele klassetrin, flere klasser eller en enkelt klasse.
- Der vil maksimalt kunne gennemføres forsøg med halvdelen af skolerne eller afdelingerne i en kommune, idet der lægges vægt på en geografisk spredning af de deltagende skoler.
- Forsøget bliver evalueret, og det er en betingelse for deltagelse i forsøget, at de deltagende skoler forpligter sig til at deltage i evalueringen.

Forvaltningens bemærkninger til rammeforsøget

Ansøgningsfristen den 16/5 2017: Såfremt der gives politisk opbakning til at opfordre de odenseanske folkeskoler om deltagelse, er fristen for ansøgning meget stram. Inden for tidsrammen skal skoler jfr. ansøgningsmaterialet beskrive pædagogiske formål, ændringer i undervisningen, nedsættelse af timetal, forventede effekter, hvilke dele af skolen der berøres, klassetrin, etc. Endelig skal skolerne sikre sig opbakning fra skolebestyrelsen, og som ved alle andre tiltag skal der sikres medarbejderinddragelse inden ansøgningen skal sendes til forvaltningen med henblik på en samlet forelæggelse for Børn- og Ungeudvalget inden ansøgningsfristens udløb.

Igangsætning: Ministeriet ønsker forsøgene igangsat ved skolestart august 2017. På nuværende tidspunkt er folkeskolerne i Odense i fuld gang med skemaplanlægning for næste skoleår på baggrund af ressourcetildeling, elevtal, lokalaftaler, osv. En evt. godkendelse af skoler i Odense til deltagelse i forsøget, som kan forventes udmeldt af Undervisningsministeriet ultimo maj/juni, vanskeliggør optimal opstart på skoleåret, idet skemaer og arbejdsfordeling, mv. skal justeres og ved større forsøg startes helt forfra.

Der gøres i den sammenhæng opmærksom på den nye lokalaftale på lærerområdet, hvor der har været signaleret brug for god tid til planlægning og gennemførelse, for at aftalens intentioner til fulde kan efterkommes på skolerne. En skole, som af ministeriet får godkendt et forsøg med flere klassetrin og relativt mange elever, kan således først lave den samlede årsplanlægning (fordeling af skemaer til børn og medarbejderne, opgaveoversigter, mv.), når godkendelsen foreligger. På landsplan er det 50 skoler, der kan deltage, men i det tilfælde, at skolerne i Odense opfordres til at søge om deltagelse, vil det være alle 35 skoler, der skal have en lokal proces for at afklare om man vil deltage eller ej.

Forsøgsperioden: Deltagende skoler og forvaltningen forpligter sig i forsøgsperioden til at medvirke i dokumentation og evaluering i relation til forsøgets principper. Der skal gennemføres såvel kvalitative som kvantitative analyser, herunder caseundersøgelser, spørgeskemaundersøgelser og relevant dokumentation. Disse kan være ressourcekrævende for både skolerne og forvaltningens centrale administration.

Udover ovenstående gør forvaltningen opmærksom på folkeskolernes igangværende arbejde med folkeskolereformen.

En omfattende reform som folkeskolereformen kræver års arbejde at realisere, og derfor er der også fra fleres ider gjort mange bestræbelser på at holde fokus på reformens realisering. At starte et nyt forsøg vil tage såvel opmærksomhed som resurser væk fra det arbejde, der er godt i gang med at realisere reformens mange elementer – så som åben skole, bevægelse, en varieret skoledag, nye valgfag, innovative arbejdsformer m.m.

EFFEKT

Effekt af forslaget kendes ikke, da konkrete ansøgninger ikke foreligger.

ØKONOMI

I ministeriets beskrivelse af forsøget med en mere fleksibel skoledag er det anført, at de ressourcer, der eventuelt måtte spares som led i forsøget, skal blive på den enkelte skole og én til én bruges til aktiviteter, der bidrager til øget kvalitet og elevernes læring. Ovenstående betyder, at ordningen for 5.-10. klasse kan forventes at være omkostningsneutral, idet det forudsættes, at de ressourcer, der spares, anvendes til aktiviteter, der understøtter forsøgets formål. Dog kan der være tilfælde, hvor ungdomscentre (fritidstilbud) må åbne lidt tidligere. For elever i 0. – 4. klasse vil der på samme måde være sparede ressourcer, der skal anvendes til aktiviteter, der bidrager til øget kvalitet og elevernes læring.

Det er dog beskrevet, at kommunalbestyrelsen ved afkortningen af skoledagen, skal tilbyde eleverne plads i skolens skolefritidsordning eller i et andet relevant fritidstilbud i de timer, som fravigelsen vedrører. Det gælder kun elever, der i forvejen deltager i fritidstilbuddet. Kommunalbestyrelsen må ikke opkræve særskilt betaling fra forældrene for den udvidede SFO-tid. Konsekvensen af dette betyder forventeligt ekstraomkostninger til den øgede dækning af SFO.

Hvis forslaget f.eks. gennemføres på to skoler i Odense, vil meromkostningerne til dækning af SFO årligt andrage en merudgift på op til ca. 1,5 mio. kr. pr. år, jf. beregningsforudsætningerne i nedenstående boks. Hvis forsøget for 0. – 4. klassetrin kun omhandler halvdelen af klasserne eller halvdelen af timetallet, anslås merudgiften at blive ca. 0,8 mio. kr. pr. skoleår. Drejer det sig f.eks. kun om 2. og 3. klasse på én skole, så er den forventede merudgift på 0,3 mio. kr.

Det forventes, at forsøgsordningen løber over tre skoleår 2017/2018, 2018/2019 og 2019/2020. Den samlede omkostning kan først beregnes, når det faktiske antal skoler og klasser kendes, men vil i ovenstående beregningseksempler ligge et sted mellem 0,9 mio. kr. til 4,5 mio. kr. for hele perioden. Beregningsforudsætningerne ses i nedenstående boks.

Merudgiften skal finansieres via omprioritering indenfor Børn- og Ungeudvalgets ramme, idet der ikke andetsteds er anvist finansiering til den kommunale merudgift, hvorfor Børn- og Ungeudvalget skal tage stilling til finansiering af merudgiften. Forvaltningen vil foretage en konkret beregning af de faktiske forventede omkostninger, når/hvis der kommer tilsagn fra ministeriet.

BEREGNINGSFORUDSÆTNINGER:

Beregningen af merudgiften dækker pasning i SFO og beregningen bygger på følgende forudsætninger:

- To skoler med to spor i 0.-4. klasse.
- Antallet af elever pr. spor svarer til det gennemsnitlige antal elever på Odense Kommunes 33 skoler.
- Antal børn i SFO'en er beregnet som gennemsnittet for 0.-3. klasse svarende til 84,1 pct. og 50 pct. af eleverne i 4. klasse.
- Det øgede pasningsbehov svarer til antallet af understøttende undervisningstimer pr. årgang jf. folkeskoleloven (ekskl. pausetid). Dette svarer til 4,5 ugentlige timer for elever i 4. klasse stigende til ca. 7 ugentlige timer for elever i 0. klasse.
- Udgiften til pasning er beregnet på baggrund af den nuværende budgettildeling pr. barn omregnet til udgift pr. pasningstime = SFO'ens åbningstider (skoledage og ikke skoledage)
- Beregningerne tager udgangspunkt i planlægningstillæggene for skoleåret 2017/18

Endelig gøres der opmærksom på, at der ved deltagelse i forsøget medgår arbejdstid hos ledere og medarbejdere til både beskrivelse af forsøget og aktiviteterne omkring evaluering.

Det er ikke muligt at fastsætte værdien af denne arbejdskraft, men forvaltningens erfaring er, at det kan være en betydelig opgave.

BILAG

- [Byrådsmøde 19.04.2017 Forslag fra byrådsgruppe C vedr. odenseanske folkeskolars deltagelse som forsøgsskoler](#)
- [Rammeforsøg Udmeldelsesbrev fra Undervisningsministeriet](#)
- [Bilag til Rammeforsøg Udmeldelsesbrev](#)